ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИЩОЇ ОСВІТИ
(фахова профілізація «Хорове диригування»)

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр
Освітньо-професійна програма		Музичне мистецтво
Курс		1
Семестр		1
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		90 годин / 3 кредитів ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Соляник Алла Анатоліївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор педагогічних наук, професор
	Посада	Професор кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Solianyk.pdf alla.solianyk@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Іванова Юлія Миколаївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/choral-conducting/Ivanova_2022.pdf yuliia.ivanova@num.kh.ua

Анотація	Вивчення дисципліни «Теорія та методика вищої освіти» сприяє формування у здобувачів системи загальних і фахових компетентностей, необхідних для реалізації ефективних методик навчання, виховання та розвитку в професійній діяльності; оволодіння освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації й демократизації вищої освіти з метою всебічного розвитку особистості викладача і здобувача; набуттю здатності до професійного провадження викладацької, методичної та музично-просвітницької діяльності, орієнтуванню в законодавчих і науково-методичних джерелах, розроблення навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін та усвідомлення важливості творчого підходу у педагогічній практиці.
Мета дисципліни	Підготовка компетентного й конкурентоспроможного фахівця в галузі мистецької освіти, здатного здійснювати ефективну педагогічну діяльність у вищій школі на основі опанування педагогічної майстерності, інноваційних технологій та методик викладання фахових дисциплін викладання, усталених у системі хорового мистецтва.
Програмні результати навчання	**РН1.** Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. **РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій. **РН7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. **РН8.** Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
Загальні компетентності	**ЗК2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК7.** Здатність до міжособистісної взаємодії. **ЗК9.** Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності	**СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. **СК3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики. **СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. **СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

Професійні компетентності	**А1.** Здатність планувати і проводити навчальні заняття. **А2.** Здатність консультувати здобувачів ЗО. **А3.** Здатність здійснювати керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти. **Б2**. Здатність оцінювати результати навчання. **Б3.** Здатність надавати зворотній зв'язок здобувачам ВО за результатами оцінювання. **В2.** Здатність розробляти та вдосконалювати навчально-методичні матеріали.
Зміст навчальної дисципліни	Тема 1. Сучасна система мистецької освіти України. Тема 2. Особливості планування та організації освітнього процесу у вищий школі. Тема 3. Дидактика як наука про технології навчання. Тема 4. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти. Тема 5. Нормативна база мистецької освіти України. Тема 6. Навчально-методична база вищої школи. Тема 7. Наукові та організаційні засади диригентсько-хорової підготовки. Тема 8. Методика викладання дисципліни «Фах» ОПП «Хорове та оперно-симфонічне диригування». Тема 9. Методика викладання дисципліни «Хоровий клас» та навчально-організаційні засади діяльності студентів з дисципліни. Тема 10. Методика викладання дисципліни «Читання хорових партитур». Тема 11. Теоретично-практичні основи викладання дисципліни «Аранжування». Тема 12. Педагогічні умови підбору навчально-художнього репертуару в процесі викладання хорових дисциплін. Тема 13. Організаційно-методичні засади викладання лекційних дисциплін. Тема 14. Організаційно-методичні засади викладання фахових практик.
Види занять	Лекційні, практичні, семінарські, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, складання ессе); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань).

Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. **Поточний контроль (max 60 балів):** оцінюється діяльність здобувача освіти під час аудиторної роботи, якість виконання домашніх завдань, усне опитування, тести. **Семестровий контроль (max 40 балів):** екзамен, який складається з усних відповідей на білети. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. Із критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням https://docs.google.com/document/d/1kCFhZ9dcTWJ6BRyAe2RooE9976bgKDKF/edit?usp=sharing&ouid=109863401976028120461&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на google диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Бенч-Шокало, О. (2002). *Український хоровий спів: актуалізація звичаєвої традиції: навч. посіб.* Київ: ред. журн. «Укр. Світ». Бутенко, Н. Ю. (2005). *Комунікативна майстерність викладача: навч. посібн.* Київ: КНЕУ. Долчук, Р. (2008). *Хорове аранжування: монографія.* Івано-Франківськ: «Плай». Заєць, В. (2013). Авторські школи в музичній педагогіці: до визначення поняття. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського: Педагогіка і теорія музичного виконавства*, 107, 221–231.

	Каплінський, В. В. (2015). *Методика викладання у вищій школі: навч. посіб.* Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД». Козлова, Г. М. (2014). *Методика викладання у вищій школі: навч. посіб.* Одеса. Марач, О. М. (2018). *Хорознавство з методикою викладання: навч. посіб.* Луцьк : Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Ортинський, В. (2017). *Педагогіка вищої школи: підручник*. Львів: Вид-во Львівської політехніки. Прокопов, С. (2023). *Комплексний підхід до роботи над твором у класі хорового диригування. Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики: мат-и VII міжнар. наук.пр.конф.* Харків: ТОВ «Планета-Прінт». Смирнова, Т. (2008). *Теорія та методика диригентсько-хорової освіти у вищих навчальних закладах: психолого-педагогічний аспект: монографія.* Горлівка: ПП «Видавництво Ліхтар. Шумська, Л. Ю. (2017). *Хорове диригування: навч. посіб.* Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя. Яструб, О. (2021). *Методичні рекомендації для вивчення та організації самостійної роботи студентів з навчального курсу «Читання хорових партитур»: методичні рекомендації для вищих навчальних закладів культури і мистецтв І рівня акредитації за напрямом «025 Музичне мистецтво» спеціалізації «Хорове диригування»*. Харків: ХНУМ імені І. П. Котляревського.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Теорія та методика вищої освіти», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол № 9 від 26 червня 2025 р.